

[Alfred Jensen.]

ligheden at følge med i det materiale, som statistisk departement udarbejdede. Efter vor opfattelse er det en fejl, at materialet forbliver ovre i statistisk departement, det bør komme frem i meddelelserne, så at pressen og offentligheden kan sætte sig ind i det.

Jeg har protesteret imod denne ændring i publiceringen af pristallet under finanslovsforslaget's behandling. Jeg bad finansministeren om at redegøre for, hvad motiverne for en sådan ændring var. I første omgang fik jeg ikke noget svar. Da jeg i anden omgang rykkede for en udtalelse af finansministeren, lovede han at tage en forhandling med statistisk departement. Det kan naturligvis være udmærket, at en sådan forhandling finder sted, men det, forespørgerne har ønsket, er, at ikke alene finansministeren er klar over, hvilke motiver man har i statistisk departementet, men at også tinget og offentligheden får klarhed derover. Det er derfor, vi har stillet vor forespørgsel, som lyder:

„Vil ministeren give tinget en redegørelse for motiverne til den skete mørklægning af detailpristallet?“

Finansministeren (Kampmann): Det er rigtigt, som det ærede medlem oplyser, at statistisk departement fra juli 1958 er ophørt med at bringe angivelser af, hvor meget en ændring i detailpristallet betyder i kroner på det såkaldte pristalsbudget fra 1948. Dette budget anvendes i pristalsberegningen alene som en vægtfordeling til brug ved sammenevejningen af prisindekserne for de enkelte varer til den samlede indeks, som vi kalder detailpristallet, og angivelser i kroner har intet med indeksbegrebet at gøre.

Det fremgår tydeligt af, hvad det ærede medlem har sagt i dag og gennem mange år, at han ikke synes at være klar herover. Når departementet er ophørt med at meddele sådanne angivelser i kroner, skyldes det, at denne fremstillingsform har givet anledning til mange misforståelser og beklagelser, og misforståelser har det ærede medlem ofte selv gjort sig skyldig i. Indeks-beregningen viser ikke de faktiske udgiftsændringer, som man jo slet ikke kender, men viser alene prisændringerne. I andre lande anvendes ganske tilsvarende fremstil-

lingsform som den, departementet nu anvender; det er i øvrigt den samme fremstillingsform, der anvendes ved engrosprisindeks. Denne form har intet at gøre med, hvordan pristalsbeløbet beregnes. Det ved jeg er klart for alle her i salen, også for det ærede medlem, således at udtrykket mørklægning ingen steder hører hjemme.

Ordføreren for forespørgerne (Alfred Jensen): Jeg takker ministeren, fordi han har villet give en fyldigere redegørelse end den, der hidtil er fremkommet. Men jeg er ikke tilfreds med den motivering, der gives for den skete mørklægning, og ej heller tilfreds med, at ministeren protesterer imod, at der tales om mørklægning.

Jeg kan ikke godkende, at det materiale, der hidtil har været offentliggjort, er blevet misbrugt eller har kunnet danne grundlag for misforståelser. Jeg må tværtimod hævde, at det materiale, der har været meddelt sammen med selve bevægelsen i pristalsindeksen, har været særdeles nyttigt og anskueligt. Jeg forstår jo nok, hvorfor man foretager en sådan mørklægning; det er, fordi den kritik, der har været fremsat med hensyn til pristalsbevægelsen, netop har været begrundet i det materiale, der forelå, og det er jo ikke nogen hemmelighed, at man med føje har kritiseret de beregninger, der har været foretaget. I årene umiddelbart efter anden verdenskrigs afslutning var det almindeligt godkendt, at detailpristallet ikke var korrekt, og at det ikke gav udtryk for de udsving, der var sket for en almindelig arbejder. Det gjorde det ikke, fordi man anvendte et forkert husholdningsbudget, man regnede med et nedskåret budget, og det gjorde det heller ikke, fordi man lavede små fiksfakserier med pristallet. Det gjorde man, når man foretog ændringer i skattelovgivningen, og det gjorde man, når man gav sociale ydelser som følge af de unormale tilstande, krigen havde ført med sig.

Derved kom man ind i en situation, hvor enhver kunne se, at det, der blev udarbejdet af statistisk departement, ikke var korrekt, og det var den direkte årsag til, at man blev nødt til at bruge et andet budget og fremkomme med nyt materiale. Jeg ved godt, at man forsøger at give det udseende af, at her nåede man frem til et pålideligt